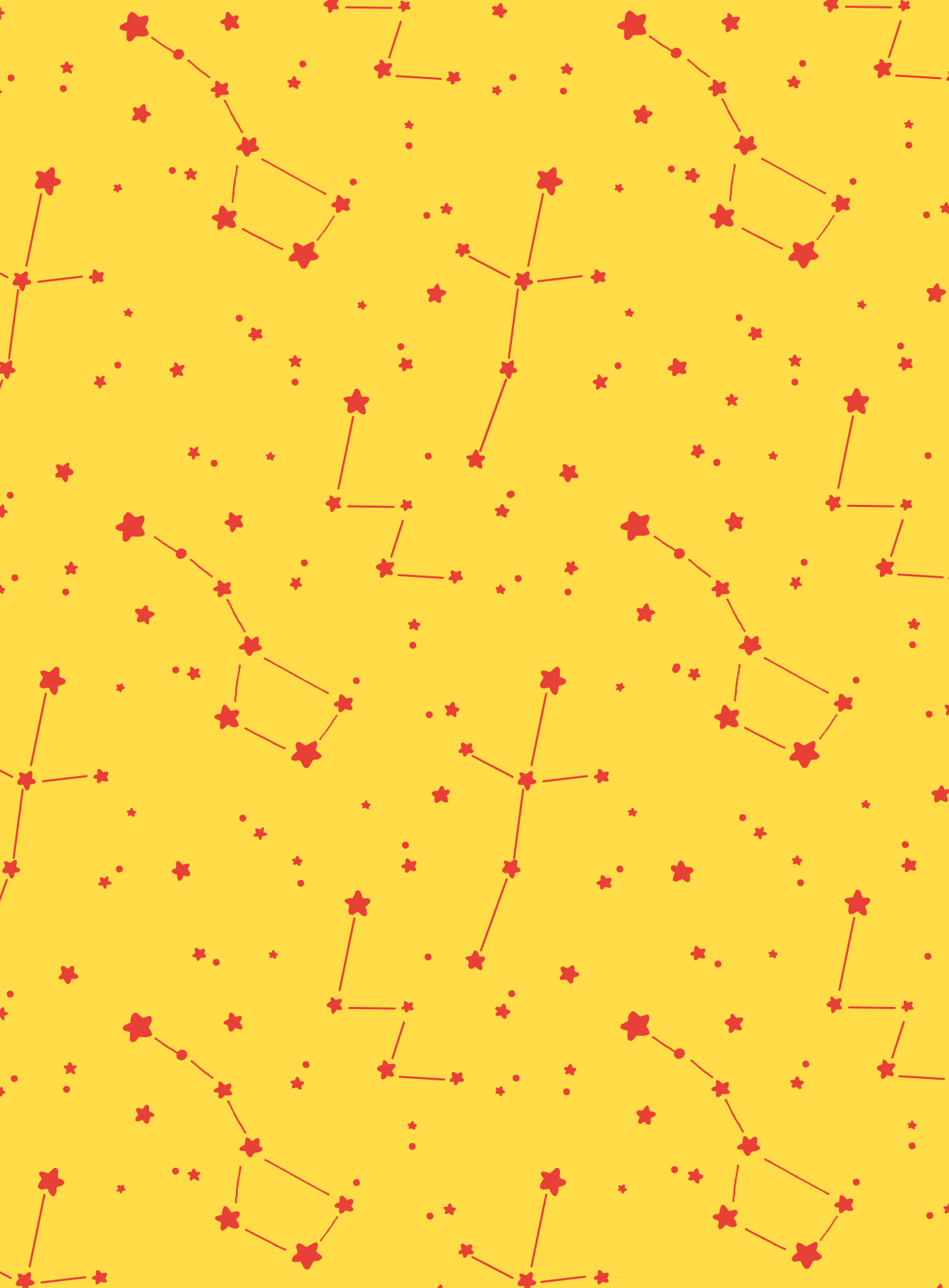

PRÍČE ZA LAKÚ NOČ
ZA
MALE BUNTOWNICE 2

The title is presented in a playful, hand-drawn style. 'PRÍČE' is in light blue, 'ZA LAKÚ NOČ' is in dark blue, and 'MALE BUNTOWNICE 2' is in red and yellow. The text is surrounded by various space-themed illustrations: a red star above 'PRÍČE', a blue comet above 'NOČ', yellow starbursts on either side of 'MALE', a blue planet with a ring below 'BUNTOWNICE', and a small blue planet with a ring to the right of the number '2'. The entire composition is set against a white background with scattered blue and red dots and stars.

PRÍČE ZA
LAKÚ NOČ
MALE
BUNTŮV NICE
2

The title is rendered in a playful, multi-colored font. 'PRÍČE ZA' is in light blue, 'LAKÚ NOČ' is in dark blue, 'MALE' is in red, 'BUNTŮV NICE' is in yellow, and '2' is in light blue. The text is surrounded by various whimsical illustrations: a yellow crescent moon, a ringed planet, a constellation of red stars, yellow starbursts, small blue stars, and spiral patterns.

FRANČESKA KAVALO I ELENA FAVILI

PREVELA ANIKA DAČIĆ

VULKAN
IZDAVAŠTVO

Naziv originala
Goodnight Stories for Rebel Girls 2
Elena Favilli and Francesca Cavallo

Dizajn originalnih korica
Pemberli Pond

Grafički projekat
Đulija Flamini

Izvršna i kreativna direktiva
Elena Favilli i Frančeska Kavalo

Copyright @ 2017 Timbuktu Labs

Timbuktu podržava autorska prava. Autorska prava su gorivo za kreativnost, ohrabrenje za raznovrsne glasove i osnova živahne kulture. Hvala vam što ste kupili autorizovano izdanje ove knjige i što poštujete zakone o autorskim pravima tako što ne umnožavate, skenirate niti distribuirate bilo koji njen deo u bilo kom obliku bez dozvole. Tako podržavate nezavisne pisce i omogućavate *Timbuktuu* da nastavi sa objavljivanjem knjiga za male buntovnice širom sveta.

Timbuktu Labs i *Priče za laku noć za male buntovnice 2* su registrovani zaštitni znaci.

I IZDANJE

Izdavač
Vulkan izdavaštvo d.o.o.
Gospodara Vučića 245
office@vulkani.rs
www.vulkani.rs

Za izdavača
Miroslav Josipović, Nenad Atanasković i Saša Petković

Izvršni urednik
Dubravka Trišić

Urednici
Anika Dačić
Branka Josipović Krivokuća

Lektura
Igor Stanojević

Dizajn korica / Prelom
Milica Radojević / Sanja Tasić

Štampa
Vulkan štamparija, Vojvode Stepe 643a, Beograd

Tiraž 1.000

ISBN 978-86-10-02331-2
COBISS.SR-ID 268036620

SVIM BUNTOVNICAMA
ŠIROM SVETA:

VI STE OBEĆANJE
VI STE SILA

NE POSUSTAJTE I SVI
ĆE NAPREDOVATI.

SADRŽAJ

PREDGOVOR ■ XI

AGATA KRISTI ■ KNJIŽEVNICA ■ 2

AJŠOLPAN NURGAJV ■ SOKOLARKA ■ 4

ALIS BOL ■ HEMIČARKA ■ 6

ANDRE PEL ■ BORKINJA FRANCUSKOG POKRETA OTPORA ■ 8

ANGELA MERKEL ■ KANCELARKA ■ 10

ANITA GARIBALDI ■ REVOLUCIONARKA ■ 12

BEATRIKS POTER ■ KNJIŽEVNICA I ILUSTRATORKA ■ 14

BEATRIČE VIO ■ MAČEVALKA ■ 16

BIJONSE ■ PEVAČICA, TEKSTOPISAC I PREDUZETNICA ■ 18

BILI DŽIN KING ■ TENISERKA ■ 20

BRENDA MILNER ■ NEUROPSIHOLOG ■ 22

BUDIKA ■ KRALJICA ■ 24

CRNE MAMBE ■ LOVOČUVARKE ■ 26

ČETA 6000 ■ IZVIĐAČICE ■ 28

ČIMAMANDA NGOZI ADIČI ■ KNJIŽEVNICA ■ 30

ČU ĐIN ■ REVOLUCIONARKA ■ 32

DŽ. K. ROULING ■ KNJIŽEVNICA ■ 34

DŽORDŽA O'KIF ■ SLIKARKA ■ 36

DŽOUN BOŠAN PROKTER ■ ZOOLOG ■ 38

ĐUZI NIKOLINI ■ GRADONAČELNICA ■ 40

ELEN DEDŽENERES ■ KOMIČARKA I TV VODITELJKA ■ 42

ELENOR RUZVELT ■ POLITIČARKA ■ 44

EN BONI ■ GUSARKA ■ 46

FLORENS ČEDVIK ■ PLIVAČICA ■ 48

GAE AULENTI ■ ARHITEKTA I DIZAJNERKA ■ 50

GERTI KORI	■	BIOHEMIČARKA	■	52
GLORIJA STAJNEM	■	AKTIVISTKINJA	■	54
HEDI LAMAR	■	GLUMICA I IZUMITELJKA	■	56
HORTENZIJA	■	BESEDNICA	■	58
ISIDORA DANKAN	■	PLESAČICA	■	60
JANMI PARK	■	AKTIVISTKINJA	■	62
JOHANA NORDBLAD	■	RONILAC POD LEDOM	■	64
KARMEN AMAJA	■	PLESAČICA	■	66
KATJA KRAFT	■	VULKANOLOG	■	68
KETRIN DŽONSON, DOROTI VON I MERI DŽEKSON	■	KOMPJUTERSKE NAUČNICE	■	70
KLARA ROKMOR	■	MUZIČARKA	■	72
KLARA ŠUMAN	■	PIJANISTKINJA I KOMPOZITORKA	■	74
KLEMANTIN VAMARIJA	■	PRIPOVEDAČICA I AKTIVISTKINJA	■	76
KORI TEN BOM	■	ČASOVNIČARKA	■	78
KRISTINA OD ŠVEDSKE	■	KRALJICA	■	80
KUDIJA DIOP	■	SUPERMODEL	■	82
LAURI MORGAN	■	ULTRAMARATONKA	■	84
LEJMA GBOVI	■	MIROVNA AKTIVISTKINJA	■	86
LILIJAN BLAND	■	AVIJATIČARKA	■	88
LOREN POTER	■	GLUMICA	■	90
LORENA OČOA	■	GOLFERKA	■	92
LUO DENGPIG	■	EKSTREMNA ALPINISTKINJA	■	94
MADAM S. DŽ. VOKER	■	PREDUZETNICA	■	96
MADAM SAKI	■	AKROBATKINJA	■	98
MADONA	■	PEVAČICA, TEKSTOPIŠAC I PREDUZETNICA	■	100
MARI TARP	■	GEOLOG	■	102
MARINA ABRAMOVIČ	■	UMETNICA PERFORMANSA	■	104
MARJAM MIRZAHANI	■	MATEMATIČARKA	■	106

MARTA VIJEIRA DA SILVA ■ FUDBALERKA ■ 108

MATA HARI ■ ŠPIJUNKA ■ 110

MATILDA OD TOSKANE ■ FEUDALNA VLADARKA ■ 112

MERI FIELDS ■ POŠTANSKA SLUŽBENICA ■ 114

MERI KINGSLEY ■ ISTRAŽIVAČICA ■ 116

MERI SIKOL ■ BOLNIČARKA ■ 118

MERI ŠELI ■ KNJIŽEVNICA ■ 120

MERIT MUR ■ KVANTNA FIZIČARKA I BALERINA ■ 122

MOLI KELI, DEJZI KADIBIL I GREJSI FIELDS
■ BORKINJE ZA SLOBODU ■ 124

NADIJA MURAD ■ AKTIVISTKINJA ZA LJUDSKA PRAVA ■ 126

NADIN GORDIMER ■ KNJIŽEVNICA I AKTIVISTKINJA ■ 128

NAĐA KOMANEČI ■ GIMNASTIČARKA ■ 130

NEFERTITI ■ KRALJICA ■ 132

ODRI HEPBURN ■ GLUMICA ■ 134

OPRA WINFREY ■ TV VODITELJKA, GLUMICA I PREDUZETNICA ■ 136

PEGI GUGENHAJM ■ KOLEKCIONARKA UMETNINA ■ 138

POLIN LEON ■ REVOLUCIONARKA ■ 140

PURNA MALAVAT ■ PLANINARKA ■ 142

PUTNICA BIVOLJE GOVEČE ■ RATNICA ■ 144

REJČEL KARSON ■ BORKINJA ZA OČUVANJE PRIRODE ■ 146

RIGOBERTA MENČU TUM ■ POLITIČKA AKTIVISTKINJA ■ 148

ROZALIND FRENKLIN ■ HEMIČARKA I KRISTALOGRAF X-ZRAKA ■ 150

RUBI NEL BRIDŽIZ ■ AKTIVISTKINJA ■ 152

SAMANTA KRISTOFORETI ■ ASTRONAUTKINJA ■ 154

SAPFO ■ PESNIKINJA ■ 156

SARA SINGER ■ ASTROFIZIČARKA ■ 158

SARINIJA SRISAKUL ■ VATROGASKINJA ■ 160

SELDA BADŽAN ■ PEVAČICA I TEKSTOPISAC ■ 162

SELIJA KRUZ	■	PEVAČICA	■	164
SERAFINA BATALJA	■	SVEDOKINJA PROTIV MAFIJE	■	166
SIMON VEJ	■	POLITIČARKA	■	168
SKAJ BRAUN	■	SKEJTERKA	■	170
SODŽERNER TRUT	■	AKTIVISTKINJA	■	172
SOFIJA JONESKU	■	NEUROHIRURG	■	174
SOFIJA LOREN	■	GLUMICA	■	176
SOFIJA ŠOL	■	AKTIVISTKINJA	■	178
SONJA SOTOMAJOR	■	SUDIJA VRHOVNOG SUDA	■	180
ŠAMSIJA HASANI	■	SLIKARKA GRAFITA	■	182
ŠTEFI GRAF	■	TENISERKA	■	184
TEMPL GRANDIN	■	PROFESORKA ZOOTEHNIKE	■	186
VALENTINA TEREŠKOVA	■	ASTRONAUTKINJA	■	188
VALERI TOMAS	■	ASTRONOM	■	190
VIOLETA PARA	■	KOMPOZITORKA I MUZIČARKA	■	192
VIRDŽINIJA HOL	■	ŠPIJUNKA	■	194
VISLAVA ŠIMBORSKA	■	PESNIKINJA	■	196
VIVIJAN MEJER	■	FOTOGRAFKINJA	■	198
ŽANA BARE	■	KUĆEPAZITELJKA I SVETSKA PUTNICA	■	200

NAPIŠITE SOPSTVENU PRIČU ■ 202

NACRTAJTE AUTOPORTRET ■ 203

REČNIK ■ 204

KUĆA SLAVNIH BUNTOVNICA ■ 206

ILUSTRATORKE ■ 210

ZAHVALNICE ■ 211

O AUTORKAMA ■ 212

PREDGOVOR

Najdraže buntovnice,

Dok čitate ovo pismo, prvi deo *Priča za laku noć za male buntovnice* nalazi se na noćnim stočićima skoro milion ljudi. Širom sveta deca i odrasli razgovaraju o svojim omiljenim buntovnicama. Učitelji i učiteljice drže časove na kojima se govori o ovim pionirkama. Političari čitaju ove priče na svojim skupovima, devojke otvaraju ovu knjigu kako bi se oraspoločile nakon napornog dana, a mladi očevi je kupuju da bi njome poželeli dobrodošlicu svojim tek rođenim kćerkama.

Priče za laku noć za male buntovnice prevedene su na više od trideset jezika i svakog dana čini nam se da čujemo sve vaše naglaske dok nam šaljete poruke putem mejla, Fejsbuka i Tvitera. Kad na Instagramu vidimo slike ovih knjiga u vašim domovima, izgleda nam kao da gledamo porodični album. Porodica koja okuplja ljude svih religija, nacionalnosti, boja kože, različitih starosti i interesovanja. Jedna globalna porodica čiji članovi dolaze i iz malih sela (poput onih u kojima smo mi odrasle) i iz velikih gradova.

Pre godinu dana, u našem malom stanu u Los Anđelesu, zapalile smo plamičak vatre oko kojeg smo mogle da se okupimo i pričamo jedna drugoj nove vrste priča.

Vi ste nam se pridružile. Pozvale ste prijatelje i rasplamsale ovu vatricu. Donele ste svoje nade, razočaranja, hrabrost i strahove, svoje slabosti i snagu. Došle ste da slušate, ali i da govorite. Vatra je postajala sve veća. Porodica se širila.

Upravo o ovome govori knjiga *Priče za laku noć za male buntovnice 2*. Govori o pričama koje ste nam ispričale kraj vatre. Govori o Amerikanki azijskog porekla, koja je vatrogasac i o kojoj nam je Kristin pričala u Njujorku. Govori o prvoj ženskoj jedinici za borbu protiv lovokradica u

Južnoafričkoj Republici, o kojoj smo čule od Rite preko Snepčeta. Knjiga govori o irskoj avijatičarki koja je sama napravila avion. Za nju smo saznale od Ejdana tokom jednog koncerta.

Neki kažu da priče ne mogu promeniti svet. Mi se ne slažemo.

Iznova i iznova ste nam javljale da ste otkrile neku priču u našoj knji-
zi. Ponekad priča koju ste pomenule i nije bila deo knjige. Stvar je u tome
da su *Priče za laku noć za male buntovnice* naučile stotine hiljada ljudi da
primete priče koje ranije nikad ne bi primetili. Knjiga je inspirisala ljude da
potraže talenat tamo gde su mislili da ne postoji, da pronađu nove moguć-
nosti na neočekivanim mestima.

Kada sagledamo sposobnosti cele populacije – umesto jednog njenog
dela – shvatamo da su pred nama beskrajne mogućnosti.

Kad dobro pogledamo jedni druge, pogledom bez štetnih predrasuda,
stvaramo napredak.

Kad prepoznamo ugnjetavanje i preduzmemo nešto da ga zaustavimo,
postajemo snažniji.

Kad spustite glave na jastuke nakon čitanja jedne ili nekoliko ovih priča
– bilo da je to nakon dana ispunjenog igrom ili iscrpljujućeg radnog dana,
bilo da ste u Kejptaunu ili u Aotearoi, bilo da vam je neko čitao priče ili ste
ih same pročitale – znajte da ste upravo sedele kraj vatre uz stotine hiljada
drugih buntovnica, koje su, kao i vi, na putovanju.

Serijal *Priče za laku noć za male buntovnice* je samo delić razgovora koji
je veći od svake od nas. Veći od naših ličnih želja. Svakako veći od naših
strahova.

Hvala vam što s nama sedite kraj ove vatre.

A sad, da počnemo!

Frančeska Kavallo

Elena Favilli

PRÍČE ZA LAKÚ NOČ
ZA
MALE BUNTOWNICE 2

AGATA KRISTI

KNJIŽEVNICA

Bila jednom devojčica koja je obožavala da piše. Pesme, ljubavne priče, misterije, pisma – u svemu se oprobala. Agata je više nego bilo šta na svetu želela da postane književnica. O tom snu govorila je svom psu Džordžu Vašingtonu tokom svakodnevnih šetnji. Svako novo mesto koje su Džordž i ona posetili zamišljala je kao scenu za neku od priča, a svaki put kada bi nekog upoznala, pitala se da li bi ta osoba mogla da bude jedan od likova priče.

Agata je svoje priče slala časopisima, ali bez uspeha. Odbijenice rukopisa su se gomilale, ali Agata nije dozvolila da je to zaustavi. Bila je strastvena čitateljka, koja je naročito volela priče o tajanstvenim ubistvima.

Zato je odlučila da napiše detektivski roman. U romanu *Tajanstveni događaj u Stajlsu* glavnu ulogu dodelila je Herkulu Poarou, belgijskom detektivu s veličanstvenim brkovima. Mnogi izdavači su opet odbili Agatin rukopis, dok konačno jedan nije pristao da ga objavi.

Objavljeni roman postigao je ogroman uspeh i označio početak neverovatne karijere. Knjige Agate Kristi dosad su prodane u više od dve milijarde primeraka i prevedene na više od hiljadu jezika. Agata je tako postala najprodavanija književnica na svetu.

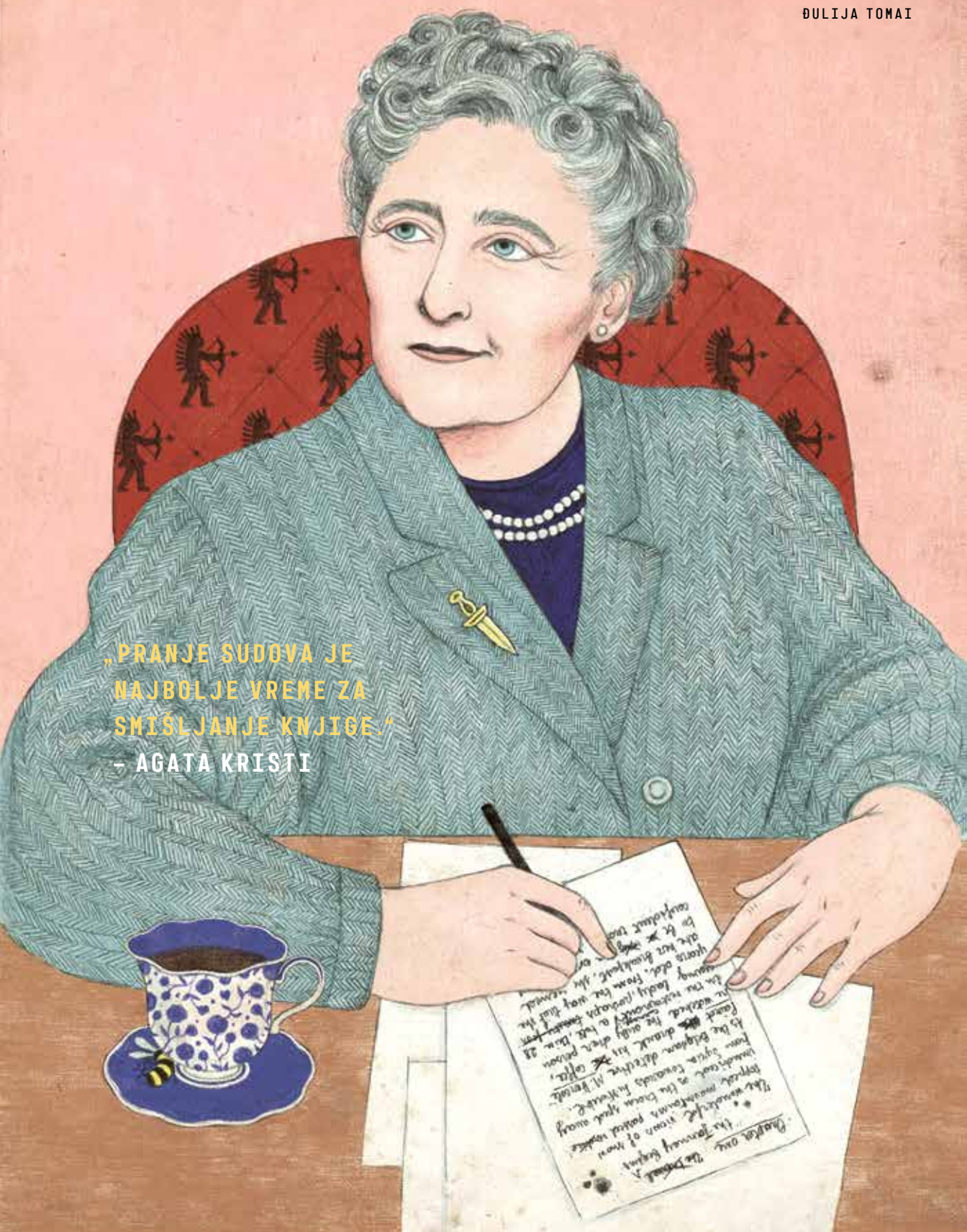
Herkul Poaro sa šiljatim brkovima i gospođica Marpl s preslatkim šeširima postali su dva najpopularnija literarna detektiva u istoriji. Pojavljuju se i u TV serijama i filmovima i drže gledaoce u neizvesnosti sve dok ne razreše misteriju.

Tokom svoje izvanredne karijere Agata je napisala šezdeset šest detektivskih romana, četrnaest zbirki kratkih priča i najdužu dramu na svetu – *Mišolovku*.

15. SEPTEMBAR 1890 – 12. JANUAR 1976.

UJEDINJENO KRALJEVSTVO

„PRANJE SUDOVA JE
NAJBOLJE VREME ZA
SMIŠLJANJE KNJIGE.“
– AGATA KRISTI

AJŠOLPAN NURGAJV

SOKOLARKA

Bila jednom trinaestogodišnjakinja Ajšolpan, koja je živela u ledeno hladnim Altajskim planinama. Sedam generacija unazad muškarci iz njenog plemena koriste sure orlove za lov, kako bi obukli i prehranili svoje porodice.

Suri orlovi su velike i snažne ptice, sa oštrim kandžama i kukastim kljunovima, i mogu biti izuzetno opasni. Ali za Ajšolpan su naprosto veličanstveni. Ona je žudela da dresira orla koji će biti samo njen, te je jednoga dana rekla svom ocu: „Tata, ja znam da se nijedna devojčica pre mene nije ovim bavila, ali ako me naučiš, biću odlična u tome.“ Njen otac, koji je bio sjajan sokolar, zamislio se nad njenim rečima, a onda joj kazao: „Ti si snažna. Ne plašiš se. Možeš ti to.“

Srce joj je zapevalo od radosti.

Ajšolpan i njen otac jahali su konje sve do snežnih vrhova planine. Nije bilo lako naći mladunče orla. Ajšolpan se popela do gnezda uz pomoć konopca vezanog oko struka, pokušavajući da se ne oklizne i ne surva na oštre stene. U gnezdu je pronašla malog surog orla, koji je bio potpuno sam.

Pokrila je glavu ptice ćebetom da je smiri, a zatim ju je odnela kući. Ajšolpan je orliču pevala pesme i pričala priče kako bi naučio da prepozna je njen glas. Pticu je hranila komadićima mesa i učila je da sleće na njenu rukavicu. „Ophodim se prema njoj s poštovanjem, jer ako mi veruje, neće odleteti. Nekoliko godina ćemo biti tim, a onda ću je pustiti u divljinu. Životni krug se mora nastaviti.“

Ajšolpan je postala prva žena koja je učestvovala na sokolarskom takmičenju u mongolskom gradu Olgiju. Nakon njenog uspeha, još tri devojčice su počele da se bave sokolarstvom.

ROĐENA 2003.

MONGOLIJA

ILUSTROVALA
SALI NIKSON

„PLANIRAM DA
SOKOLARSTVU NAUČIM
I SVOJU MLAĐU SESTRU.“
– AJŠOLPAN NURGAJV

ALIS BOL

HEMIČARKA

Nekada davno nije postojao lek za lepru, bolest koja je napadala ljude čineći da se njihova tela užasno deformišu. Bolest je bila neizlečiva i verovalo se da je vrlo zarazna, pa su oboleli često živeli u usamljenim kolonijama, čekajući u dokolici svoju smrt – ili pronalazak leka.

Tragajući za lekom, neverovatno talentovana havajska hemičarka Alis Bol izučavala je svojstva ulja drveta čaulmugre. Ulje ovog drveta koristilo se u tradicionalnoj kineskoj i indijskoj medicini za lečenje kožnih bolesti, ali se takođe koristilo i u lečenju lepree s polovičnim rezultatima: nekad je uspevalo, nekad nije.

„Zašto?“, želela je Alis da zna. „Zašto ne uspeva svaki put?“

Udružila se sa asistentom hirurga u bolnici u Honoluluu kako bi zajedno našli odgovor na ovo pitanje. Alis je pronašla način da iz ulja čaulmugre izdvoji aktivne elemente i da od njih napravi supstancu koja se ubrizgava direktno u krvotok pacijenata – što je pokazalo zapanjujuće rezultate.

Nažalost, Alis je preminula pre nego što je uspela da objavi svoje nalaze. To su učinili ljudi sa Havajskog univerziteta – ali su zasluge pripisane drugima. Dekan univerziteta je čak prozvao njen metod izdvajanja supstance *dekanov metod*, kao da ga je on izumeo.

Mnogo godina kasnije, naučni doprinos Alis Bol konačno je priznat. Danas se na Havajima svake prestupne godine 29. februara obeležava Dan Alis Bol.

Alis Bol je prva Afroamerikanka i prva žena koja je diplomirala na Havajskom univerzitetu.

24. JUL 1892 – 31. DECEMBAR 1916.

SJEDINJENE AMERIČKE DRŽAVE

ANDRE PEL

BORKINJA FRANCUSKOG POKRETA OTPORA

Bila jednom jedna mlada žena koja je radila u svom salonu lepote. Andre je bila pametna i imala je stila, a svoje mušterije uvek je dočekivala s vedrim osmehom. „Bonjour, madame“, pozdravljala bi ih. „Kakvu biste frizuru danas želeli?“

Onda je počeo Drugi svetski rat i sve se promenilo.

Kada je Hitler napao njenu zemlju, Andre se pridružila Francuskom pokretu otpora, mreži običnih ljudi koji su u tajnosti radili protiv nacista. Pomagala im je tako što je raznosila zabranjene novine do drugih članova pokreta. To je bio rizičan i opasan posao. Andre je vrlo brzo napredovala do statusa narednika, a tad je dobila i tajno ime Agent Roz (Ruža).

Često je rizikovala život. Noću se iskradala kako bi postavila niz upaljenih baklji, kojima bi signalizirala put avionima saveznika dok su prolazili preko neprijateljskih linija. Zahvaljujući Agentu Roz, piloti su na osnovu svetlucah tačkica mogli da znaju gde je sigurno mesto za sletanje. Spasla je više od sto britanskih pilota od zarobljeništva pre nego što su je nacisti uhvatili i poslali u logor.

Bolesna, izgladnela, obučena u prugasto plavo-belu pidžamu, Andre je sa ostalim zarobljenicima postrojena iza zid pred streljački vod. U trenutku kada je trebalo da otvore paljbu, savezničke trupe su stigle i spasle zarobljenike.

Nakon toga, Andre je slavljena kao heroj. Predsednik Sjedinjenih Američkih Država i premijer Ujedinjenog Kraljevstva slali su joj pisma u kojima su se zahvaljivali na svemu što je učinila. Doživela je duboku starost – a do kraja života čuvala je komadić plavo-bele tkanine, kao sećanje na te užasne dane i uverenje da, kako ona kaže, „čuda postoje“.

3. FEBRUAR 1905 – 5. MART 2010.

FRANCUSKA

ILUSTROVALA
ZOSJA DERŽAVSKA

„SUDBINA JE ODUVEK ŽELELA DA BUDEM BORAC.“
– ANDRE PEL